

DATOS IDENTIFICATIVOS

Comunicación: Lingua galega

Materia	Comunicación: Lingua galega			
Código	P02G110V01201			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Acuña Trabazo, Ana			
Profesorado				
Correo-e				
Web				

Descrición xeral A especialidade do Grao en Educación Infantil esixe que o futuro docente posúa, ademais dunha ampla formación en aspectos psicopedagóxicos, unha boa competencia na ferramenta básica da comunicación: a lingua.

O obxectivo desta materia é desenvolver dun modo coherente as capacidades lingüísticas e comunicativas de xeito que se favoreza a transmisión de coñecementos e a formación integral dos discentes. Alén de aprender a escoitar, tres son as destrezas que os profesores deben axudar a perfeccionar nas aulas: a capacidade lectora (comprensión, ritmo, dicción), a expresión oral (corrección, claridade, fluidez) e a expresión escrita (coherencia, unidade, gramaticalidade).

O futuro mestre de Educación Infantil deberá, por tanto, adquirir un nivel adecuado de lingua galega con vistas a desempeñar con eficacia as súas tarefas docentes: utilizando a lingua galega como lingua normal no ensino, servindo de modelo lingüístico para os seus alumnos e corrixindo os erros ou inadecuacións que estes poidan cometer na lingua oral e escrita.

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles
B5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia
B6	Coñecer a evolución da linguaxe na primeira infancia, saber identificar posibles disfuncións e velar pola súa correcta evolución. Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e multilingües. Expresarse oralmente e por escrito e dominar o uso de diferentes técnicas de expresión
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela nos estudantes
C43	Favorecer as capacidades de fala e de escritura.
C44	Coñecer e dominar técnicas de expresión oral e escrita.
C46	Comprender o paso da oralidad á escritura e coñecer os diferentes registros e usos da lingua.
C48	Afrontar situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multilingües.
C49	Recoñecer e valorar o uso adecuado da linguaxe verbal e non verbal.
C50	Coñecer e utilizar adecuadamente recursos para a animación á lectura e á escritura.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita
D4	Coñecemento de lingua estranxeira
D7	Resolución de problemas

D9	Traballo en equipo
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D13	Razoamento crítico
D14	Compromiso ético
D15	Aprendizaxe autónoma
D17	Creatividade
D18	Lideranza

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Comprender os principios básicos das ciencias da linguaxe e a comunicación.	B2	C48 C49	D3 D9 D11 D13 D14
Falar, ler e escribir correcta e axeitadamente en galego.		C43 C44 C46 C50	D1 D2 D3 D11 D13 D15
Coñecer e dominar as técnicas de expresión oral e escrita para mellorar as competencias orais e escritas e, especialmente, para mellorar a redacción de textos académicos.		C44 C46	D1 D3 D13 D17
Coñecer a fonética e a ortografía da lingua galega		C43	D3 D15
Coñecer a gramática da lingua galega.		C44 C48	D1 D3 D12 D15
Coñecer os diferentes rexistros e usos da lingua galega.	B2 B4 B5 B6		D3 D18
Comprender as regras de formación de palabras polas que a lingua galega constrúe o seu vocabulario por vía interna.		C43 C49	D1 D3 D7
Coñecer e utilizar adecuadamente un léxico suficiente para expresarse con precisión na exposición oral e na redacción de textos.	B6 B11		D3 D4 D7 D11 D12 D15

Contidos

Tema	
Fonética e Ortografía	O uso das grafías e o sistema fonético galego. A acentuación gráfica. Palabras de ortografía dubidosa. Os signos de puntuación. Grupos consonánticos.
Gramática	Substantivo e adxectivo. Artigo. Pronome persoal. Demostrativo. Posesivo. Indefinidos e numerais. Relativos, interrogativos e exclamativos. O adverbio. O verbo. O infinitivo conxugado. As perífrases verbais. Os elementos de relación: preposicións e conxuncións. A sintaxe oracional. Concordancia nominal e correlación verbal. A construción da oración.

Palabras patrimoniais, semicultismos e cultismos.
 Procesos de formación de palabras.
 Derivación: prefixación e sufixación.
 Composición.
 Parasíntese.
 Outros procedementos.
 Familias léxicas irregulares.
 Interferencias léxicas.
 Neoloxismos.
 A precisión léxica: selección do léxico, incorreccións comúns, tópicos e abusos.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas	14	15	29
Traballo tutelado	7.5	20.5	28
Lección maxistral	20	48	68
Actividades introdutorias	1	3	4
Presentación	7	9	16
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	2	4
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O estudantado debe aprender a desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Complementa a lección maxistral.
Traballo tutelado	Elaboración dun traballo ou proxecto baixo as directrices e supervisión do profesorado.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado dos contidos sobre a materia obxecto de estudo.
Actividades introdutorias	Presentación do sistema de traballo que debe interiorizar o estudantado para conseguir uns bos resultados.
Presentación	Exposición oral do traballo elaborado.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	Aclaracións relativas a calquera dúbida sobre as actividades programadas. Atendimento no despacho físico ou virtual do profesorado previa cita por correo electrónico.
Lección maxistral	Aclaracións relativas ao programa. Atendimento no despacho físico ou virtual do profesorado previa cita por correo electrónico.
Traballo tutelado	Orientacións sobre a elaboración do traballo escrito e indicacións sobre a súa exposición oral. Atendimento no despacho físico ou virtual do profesorado previa cita por correo electrónico.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Resolución de problemas	Exercicios relacionados co temario da materia	10	B4 B6 B11	C43 C44	D2 D3 D7 D15
Traballo tutelado	Elaboración dun traballo sobre un dos temas propostos na aula.	30	B4 B6 B11	C43 C44 C46 C48 C49 C50	D1 D2 D3 D7 D11 D13 D15 D17 D18

Exame de preguntas de desenvolvemento Exame	20	B4	C46 C48	D1 D2 D3 D7 D14
Exame de preguntas de desenvolvemento Exame	40	B5	C48 C49	D1 D2 D3 D7 D14

Outros comentarios sobre a Avaliación

Modelo A (avaliación continua): O estudantado que asista regularmente á clase, para poder presentarse ao segundo exame, terá que superar antes o primeiro exame, os exercicios das clases B e o traballo das clases C. Para aprobar a materia hai que superar o traballo, os exercicios e os exames. Mentres non se aproben os exames non se sumarán as notas de B e C.

Modelo B (avaliación global): O estudantado que non asista regularmente á clase terá que realizar un exame final de toda a materia.

Na segunda convocatoria procederase ao mesmo sistema de avaliación.

Toda copia ou plaxio será valorada cun 0 na parte en que se produza.

As datas oficiais dos exames poden consultarse na web da facultade na ligazón correspondente (<http://fcced.uvigo.es/es/docencia/exames/>).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Carballeira Anllo, X. M. (coord.), **Gran diccionario Xerais da lingua**, Xerais, 2009

Fernández Salgado, B. (ed.), **Diccionario de usos e dificultades da lingua galega**, Galaxia, 2004

Gómez Clemente, X.M. e Rodríguez Guerra, A. (coords.), **Neoloxía e lingua galega : teoría e práctica**, Servizo de Publicacións da Universidade de Vigo, 2003

Hermida, C., **Gramática práctica (morfosintaxe)**, Sotelo Blanco, 2004

ILG/RAG, **Normas ortográficas e morfolóxicas do idioma galego**, ILG/RAG, 2012

López Viñas, X.; Lourenço Mória, C. e Moreda Leirado, M., **Gramática Práctica da Lingua Galega. Comunicación e Expresión**, Baía Edicións, 2011

Bibliografía Complementaria

Álvarez, R. e Monteagudo, H. (eds.), **Lingüística Galega. A contribución do Instituto da Lingua Galega / Labor Histórico, vol. 3 (1)**, Universidade Federal do Rio de Janeiro, 2017

Álvarez, R. e Xove, X., **Gramática da lingua galega**, Galaxia, 2002

Callón, Carlos, **Como falar e escribir en galego con corrección e fluidez**, Xerais, 2012

Crystal, D., **A morte das linguas**, Galaxia, 2003

Dubert García, Francisco et al., **Novo diccionario da lingua galega**, Obradoiro, 2012

Formoso Gosende, V., **Do estigma á estima. Propostas para un novo discurso lingüístico**, Xerais, 2013

Freixeiro Mato, X. R., **Gramática da lingua galega, I, II, III**, A Nosa Terra, 2002-2006

Freixeiro Mato, X. R., **Estilística da lingua galega**, Xerais, 2013

Granxa González, X. A. e Méndez Álvarez, M. X., **Manual de lingua galega I e III**, Xerais, 2002

Guinovart, X., **A Lingua galega en Internet**, Servizo de Publicacións da Universidade de Vigo, 2003

López Taboada, C. e Soto Arias, R., **Diccionario de fraseoloxía galega**, Xerais, 2008

Mariño Paz, R., **Fonética e fonoloxía históricas da lingua galega**, Xerais, 2017

Méndez Álvarez, M. X., **Ortografía da lingua galega**, Xerais, 2004

Muñoz Súa, B., **Claro e seguido, 1, 2, 3, 4**, Xerais, 2004

Noia, C.; Gómez Clemente, X.M.; e Benavente Jareño, P. (coords.), **Diccionario de sinónimos da lingua galega**, Galaxia, 1997

Mariño Paz, R., **Historia da Lingua Galega**, Sotelo Blanco, 1999

Núñez Singala, Manuel, **En galego, por que non?**, Galaxia, 2009

Pena, X. R. e Rosales, M., **Manual e exercicios de galego urxente**, Xerais, 2006

Regueira, X. L., **Os sons da lingua**, Xerais, 1998

Santamarina, A. (dir.), **Diccionario de dicionarios, Versión 3**, Fundación Barrié de la Maza, 2003

Sousa, X. e Álvarez, R. (eds.), **A toponimia em foco: principios, métodos, enfoques / Guavira Letras, nº 25**, Universidade Federal do Mato Grosso do Sul, 2017

Recomendacións

Outros comentarios

- A ficha cos datos persoais e a fotografía debe entregarse nas dúas primeiras semanas de clase.
